

[Ib Nørlund.]

ligt. Men det er ikke noget svar, og det er heller ikke rigtigt.

Hr. Karl Nielsen kom forleden med den oplysning, at når socialdemokratiet ikke vil benytte det flertal, som det kan få for en jordpolitik efter de linjer, som det gik til valg på, så skyldes det, at flertallet er smalt, og at der er kommunister med i flertallet. Det kræver en forklaring. Hvornår har regeringen ellers ikke regnet med et flertal om så kun på én stemme? Hvornår er kommunisternes stemmer begyndt ikke at tælle med? Burde han ikke betænke konsekvenserne af et sådant Berufsverbot for kommunistiske folketingsmedlemmer? Det er nu klogt også at regne med kommunisterne.

Men jeg synes, hr. Auken skylder en forklaring i forbindelse med nogle af de ting, han sagde i sit første indlæg, om det virkelig er rigtigt, at kommunisternes stemmer ikke tæller i den socialdemokratiske regnebog. Men sagen er typisk for tvetydighederne i socialdemokratiets forhold til sin erklærede politik. Jeg ved, der er nogle, der ser det som den højeste politiske genialitet at sige ét og gøre noget andet, men ikke, hvis man vil have noget nyt igennem. Det er bekendt, at socialdemokratiet snart skal til kongres. Med mappen fuld af forligspapirer skal man dér drøfte program eller visioner, som det vel hedder. Ifølge det udkast, som er udsendt, bl. a. om alles ret til efter evne at deltage i samfundets produktion og til en materielt betrygget tilværelse og om, at, jeg citerer igen, det er altså fra det socialdemokratiske program-udkast:

»Det kapitalistiske systems ulighed og uhæmmede magtudfoldelse er den virkelige fare«,

om svar til nye udfordringer om livskvalitet og alt det der.

Det skal man diskutere, det står smukt til forliget.

Så undrer man sig over i samme program, at den slags politik, som man siger, ikke har skabt tilstrækkelig bevidsthed. I programmet fortæles, at socialdemokratisk politik skal fremstå som et sammenhængende sæt af ideer overalt i samfundet. Så må det i hvert fald også i den aktuelle situation kunne forlanges, at der skabes klarhed over et spørgsmål, som har været meget diskuteret: vil statsministeren bindende afvise planer om en udvidelse af regeringen?

Hr. Auken sagde her i dag, at der var sluttet et forlig, og at der havde været talt om en

regering mellem partier med grundlæggende forskellige synspunkter. Så må man også kunne give et svar, om man virkelig forestiller sig det, som i det socialdemokratiske program hedder, at reformerne skal i en sammenhængende dynamisk udvikling virkeliggøre den demokratiske socialisme. Om det er det, der kan forliges med statsministerens mærkværdige mangel på vilje til endegyldigt at afvise spekulationerne om en fælles regering af de pågældende partier. Fortsat tvetydighed om dette gør åbenlyst talen om demokratiske visioner og sammenhængende ideer til slag i luften. Derfor må man give et svar. Hvis man giver et positivt svar, kan det åbne for nye muligheder for at finde veje, som ikke fortsætter denne ødegang, som også dette forlig repræsenterer, men viser nye veje fremefter i overensstemmelse med de håb, som mange, mange mennesker bærer i sig i dag.

Thorndahl (FP):

Jeg ville have givet meget for, at jeg fra denne talerstol i dag kunne have udtrykt tilfredshed med det politiske forlig, der er indgået mellem de 4 gamle partier. Jeg ville have været lykkelig for med overbevisning at kunne rose de 4 gamle partier for deres arbejdsindsats i forvisningen om, at dette forlig vil være et vældigt skridt frem mod en effektiv løsning af vore økonomiske og beskæftigelsesmæssige problemer.

Først og fremmest fordi det ville have været til uvurderlig gavn for befolkningen og for vort land, hvis man havde fundet en konstruktiv løsning på og en effektiv vej ud af vore problemer. Men også fordi det havde været glædeligt, om jeg havde lejlighed til herfra at rose kolleger i folketinget for en god og energisk arbejdsindsats. Det er jo altid dejligt at kunne få lov til at rose andre.

Men ak nej. Det lovkompleks, vi har til behandling her i dag og i morgen, er jo en helt traditionel udgave af de politiske forlig, hvis virkningsløshed vi gang på gang har fået demonstreret. Vi er vistnok ved at få dusinet fuldt af den slags forlig blot i løbet af en 4 års periode.

Men hvad forventer folketingets flertal egentlig at vi skal sige, når vi som folketingsmedlemmer af borgerne snusfornuftigt bliver spurgt: ja men hvorfor tror I egentligt inde på Christiansborg, at det forlig, I netop nu har vedtaget, skulle løse vores problemer, når alle